

Előterjesztés
Hajdúhadház Város Önkormányzat
jegyzőjétől a Képviselő-testület 2017. március 30. napján tartandó ülésére

Tárgy: Beszámoló Hajdúhadház Város Önkormányzatának 2016. évi adóbevételeiről, adó hátralékairól

Illetékes bizottság: Pénzügyi Bizottság
Döntési dokumentumok száma: 1 db
Döntési dokumentumok típusa: határozat
Nyílt ülés
Szavazás módja: nyílt/egyszerű többség

Tisztelt Képviselő-testület!

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény az önkormányzat jegyzőjét, a NAV mellett a két adóhatóság egyikeként definiálja. Az adóhatóságok, ezen belül a település jegyzőjének hatáskörét ugyancsak ez a törvény határozza meg. A települések jegyzőinek hatáskörébe tartoznak az 1990. évi C. törvénnyel (és a törvényi felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletekkel) szabályozott helyi adók és (az adózás rendjéről szóló törvény és külön törvények rendelkezései szerint) az adók módjára behajtandó köztartozások, illetve ezek megállapításával, nyilvántartásával, beszedésével, kezelésével kapcsolatos feladatok, emellett adóellenőrzési és végrehajtási tevékenységek, hatósági bizonyítványok kiadása, valamint az információs szolgáltatással kapcsolatosan előírt feladatok.

2016. évben bevezetett helyi adónemek, átengedett központi adók, illetve egyéb adónemek

Hajdúhadház Város Önkormányzata illetékességi területén 2016. évben hatályos helyi adónemek, illetve átengedett központi adók:

- Építményadó
- Magányszemélyek kommunális adója
- Iparüzési adó
- Gépjárműadó (mint átengedett központi adó)

További feladatot jelentenek az egyes adónemekhez kapcsolódó általános adónemek, ezen kívül a megszűnt, valamint valamely törvény szerint önkormányzati feladatot jelentő adónemek. Ezek a késedelmi pótlék, bírság, talajterhelési díj, mezőőri járulék, egyéb bevételek, idegen bevételek, államigazgatási eljárási illetékek.

A helyi adók szerepe az önkormányzat költségvetésében

A helyi adónemek bevezetésekor az Önkormányzat mindenkor Képviselő-testülete nagy körültekintéssel, a város érdekeit szem előtt tartva, de az adózók anyagi teherbíró képességére is tekintettel állapította meg az egyes adónemek mértékét, ezáltal a város várható bevételeit.

A rendeletekben (a gépjárműadónál a gépjárműadó törvényben) megállapított adómértékekkel számított várható adóbevétel ezután már csak az adóalanyok és adótárgyak számától, emellett az adózói fegyelemtől és befizetési hajlandóságtól, valamint az esetleges végrehajtási cselekmények sikerességétől függ.

Az egyes adónemek súlya a 2016. évre vonatkozó költségvetési előirányzatban

Az adónemek között a legnagyobb bevételi forrást az iparűzési adó jelenti, ezt követi a magánszemélyek kommunális adója. Így ezen két adótétel előírásának teljesülése van a legnagyobb hatással a költségvetésre.

Helyi adó bevételek teljesülése 2015-2016

eFt

Adónem	2015. évi terv	2015. évi teljesülés	%	2016. évi terv	2016. évi teljesülés	%
építményadó	15.000	10.329	69%	15.000	12.767	85%
magánszemélyek kommunális adója	37.500	34.528	92%	39.000	37.960	97%
iparüzési adó	115.000	90.292	78%	108.000	119.038	110,2%
talajterhelési díj	3.000	1.123	37%	3.000	889	30%
gépjárműadó	19.000	19.066	100,3%	21.000	18.798	90%
mezőőri járulék	6.000	1.741	29%	4.000	2.936	73%

Az éves adókötelezettség teljesítése, hátralékok adónemenként 2016. december 31-én

Építményadó

Az építményadó mértéke 2012-es bevezetése óta 1 alkalommal került megemelésre, mértéke a jelenleg hatályos rendelet szerint a következő:

- 1-200 m² adóalap esetén 300.-Ft/m²/év
- 201 m² adóalaptól 60.000.-Forint és a 200 m² feletti rész után 650.-Ft/m²/év.

Az előírt építményadó összege 2015-höz képest kisebb mértékben, 13.664 eFt-ról 13.313 eFt-ra csökkent. A hátralék mértéke 10.732 eFt-ról 4.781 eFt-ra csökkent, ami megszűnt cégek kivetéseinek törlésének és az eredményes végrehajtási cselekmények eredményének köszönhető.

Helyi iparüzési adó

Az iparüzési adó mértéke 2012-es bevezetése óta nem került megemelésre, mértéke a jelenleg hatályos rendelet szerint a következő:

- (1) Állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó évi mértéke az adóalap 2 %-a.

- (2) Ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke:

a./ építőipari tevékenység, természeti erőforrás feltárása, kutatása esetén, feltéve, hogy a folyamatosan vagy megszakításokkal végzett tevékenység időtartama adóéven belül a 30 napot meghaladja, de nem éri el a 181 napot, - 5.000.-Ft/naptári nap.

b./ bármely az a./ pontokba nem sorolható – tevékenység esetén, ha annak folytatásából közvetlenül bevételre tesz szert, feltéve hogy egyetlen önkormányzat illetékességi területén sem rendelkezik székhellyel, telephellyel, - 5000.-Ft/naptári nap

Az előírt HIPA összege 2015-hez képest növekedő tendenciát mutat, 92.121 eFt-ról 120.418 eFt-ra nőtt.

Az adót bevallás alapján tudjuk előírni, azonban a bevallási hajlandóság még mindig alacsony. Ezen javítani szükséges, 2017. évtől erre külön gondot kell fordítani. 2016. májusában felhívással értesítettük az őstermelőket, hogy az iparűzési adó bevallása és megfizetése számukra is kötelező. A NAV és a Földhivatal adatszolgáltatása alapján az adóbevallásokat felülvizsgáljuk.

A hátralék mértéke viszont növekedett (2015: 19.120 eFt; 2016: 27.858 eFt), ami azt mutatja, hogy ez a hátralékmérték nehezen behajtható, részben fizetéseképtelen adóalanyokat érint.

A 2017. évben a hátralék csökkenését várjuk, mivel a kis- és középvállalkozások, ahhoz hogy pályázni tudjanak 0-s adóigazolást kell, hogy bemutassanak, és mivel a NAV felé jelentjük a hátralékokat, ez a tartozás is megjelenik az adófolyószámlán, így részükre addig nem adják ki az igazolást, míg az Önkormányzat felé azt nem rendezik.

Magánszemélyek kommunális adója

Az adó mértéke 2012-es bevezetése óta nem került megemelésre, mértéke a jelenleg hatályos rendelet szerint a következő:

Az adó mértéke adótárgyanként, illetve lakásbérleti jogviszonyonként évente 11.000.- Ft.

Az előírt magánszemélyek. kommunális adójának összege 2015-hez képest növekedett, 39.450 eFt-ról 39.542 eFt-ra. A hátralék mértéke azonban intenzívebben növekedett, 30.925 eFt-ról, 33.506 eFt-ra.

Ennél az adónemnél a hátralék összege rendkívül magas. A 2016. évben a munkaviszonnyal rendelkező hátralékosok béréből letiltás útján is történik behajtás. Eddig több mint 650 esetben érvényesítettünk letiltást. Az eddigi hónapokban havonta kb 2000 eFt összeget sikerült így behajtani, a hatékonyságot azonban tovább kell növelni.

Gépjárműadó

Az átengedett központi adók közül ez a legjelentősebb bevételt hozó adó.

2015. évben a kivetett gépjárműadó 46.989 ezer Ft volt, ebből az év végi hátralék 10.778 ezer Ft (a kivetett adó 22 %-a). 2016. évben a kivetés összege 50.410 ezer Ft, ebből hátralék 13.003 ezer Ft.

A gépjárműadó annak ellenére mutat ilyen nagyarányú hátralékot, hogy a behajtáshoz az adóügyi munkatársaknak hatékony eszközök állnak rendelkezésre. Az egy éven túli tartozást meghaladó adóhátralék esetében az Adócsoport minden alkalommal kezdeményezi a jármű forgalomból történő kivonatását. A további lépéseket ez esetben az okmányiroda teszi meg, ám sokszor annak hatósági intézkedései sem készítetik az adózót a hátraléka megfizetésére.

Mezőőri járulék

A mezőőri járulék mértéke külterületi szántó, kert, szőlő, gyümölcsös művelési ágú termőföldek esetében 1.000.- Ft/ha/év, de egy földhasználó esetében minimum 500.- Ft/év.

A mezőőri járulék 2016. évi előírása 4.432 eFt, míg az év végi hátralék mértéke 2.273 eFt.(51%), 2015. évben az előírás 2.031 eFt, míg az év végi hátralék 1.982 eFt (97%) Ebből látszik, hogy a mezőőri járulék beszedésének hatékonysága sokat javult.

A 2015. évben összesen 1.995 eFt mezőőri járulék folyt be, míg 2016. évben ez az összeg 2.750 eFt, amely közel 40%-os növekedés.

Pótlék, bírság

Lényegében nem a fentiekhez hasonló adónemekről van szó, hanem a fenti adónemekkel kapcsolatos valamely mulasztás által keletkezett jogkövetkezményhez kapcsolódó adónemeket jelent.

Ettől függetlenül a nyilvántartásban a normál adónemekkel megfelelő kezelést igényel. A pótlék sajátossága ezen túl, hogy összege folyamatosan változik: ha adótőke tartozás áll fenn, a pótlék minden egyes naptári nappal növekvő összeget mutat, emellett a jegybanki alapkamat mértéke is befolyásolja.

A helyi adónemekkel összefüggő pótlék és bírság tartozások behajtása a legnehezebb, mert eleve a legkevésbé jogkövető adózói kör sajátossága az ilyen tartozás. Nemhogy a pótlék és bírság, hanem az esetleges adótőke tartozások sem behajthatók tőlük. Sok esetben fellelhetetlenek, megszűntek, vagy semmilyen végrehajtható vagyon nem áll mögöttük.

Egyéb bevételek, idegen bevételek

A pótlék és bírság hátralékokhoz hasonlóan a legnehezebben behajtható tartozásokat jelentik. Mind az egyéb, mind az idegen bevételek esetében az eredeti bevétel jogosultja az állam, vagy bármely más önkormányzaton kívüli szerv, de mivel az eredeti jogosult részére nem fizették meg a kirótt összeget, az önkormányzat köteles behajtani. A két bevétel közötti különbség adóbevételek szempontjából az, hogy amit a törvény egyéb bevételnek nyilvánít, annak beszedett összege teljes egészében az önkormányzat bevételeit gyarapítja, idegen bevételek esetében pedig a kiszabó szervé a bevétel, de itt is előfordul, hogy a beszedett összeg valamely (jellemzően kisebb) hányada az önkormányzatnál maradhat. Ide tartozik minden olyan tartozás, amit valamely törvény adónak, vagy adók módjára behajtandó köztartozásnak minősít. A legszélesebb körből és ügyfajtában érkeznek a megkeresések, így pl. helyszíni és szabálysértési bírságok, közigazgatási bírságok, fogyasztóvédelmi bírságok, vízmű társulati díjak, szemétszállítási díjak, az állam által megelőlegezett gyermektartás díjak, stb.

Ezen ügyek száma folyamatosan növekvő tendenciát mutat, jelentős kapacitást elvonva a saját bevételeink behajtásától.

A hátralékokról összességében

Az egyes adónemek hátralékai a 2015. december 31-én fennálló összes hátralékban

adatok eFt-ban

Közhatalmi bevétel	adóalanyok száma	hátralékosok száma	2015. január 1. nyitó hátralék	2015. évi előírás	nyitó + tárgyévi hátralék összesen	Teljesített befizetések 2015. 12.31-ig	2015. december 31-én fennálló hátralék	Hátralék befizetés/behajítás 2016.04.30-ig
építményadó	841	183	7 788	13 664	21 452	10 720	10 732	729
magánszemélyek kommunális adója	4 032	1 302	27 819	39 450	67 269	36 341	30 925	2 520
iparüzési adó	686	165	19 512	92 121	111 633	92 513	19 120	1 612
talajterhelési díj	149	91	6 123	817	6 940	1 125	5 815	225
gépjárműadó	2 446	657	11 240	46 989	58 229	47 451	10 778	1 315
mezőőri járulék	860	325	1 946	2 031	3 977	1 995	1 982	21
Összesen	9 014	2 723	74 428	195 072	269 500	190 145	79 352	6 422

Az egyes adónemek hátralékai a 2016. december 31-én fennálló összes hátralékban

adatok eFt-ban

Közhatalmi bevétel	adóalanyok száma	hátralékosok száma	2016. január 1. nyitó hátralék	2016. évi előírás	nyitó + tárgyévi hátralék összesen	Teljesített befizetések 2016.12.31-ig	2016. december 31-én fennálló hátralék	Hátralék befizetés/behajítás 2017.03.15-ig
építményadó	860	183	10.731	13.313	24.382	12.798	4.781	322
magánszemélyek kommunális adója	4137	1302	30.928	39.542	70.395	38.028	33.506	607
iparüzési adó	747	165	19.120	120.196	139.316	120.418	27.858/	1512
talajterhelési díj	126	91	5.815	72	5.887	947	4.983	24
gépjárműadó	2550	657	10.778	50.410	61.188	48.108	13.003	330
mezőőri járulék	4500	2005	1.982	4.432	6.414	2.750	2.273	3
Összesen	12.920	2.723	79.354	227.938	307.292	223.049	86.404	2.798

A hátralékok esetében elmondhatjuk, hogy az iparüzési adó tekintetében egy nagyobb arányú növekedést tapasztalhatunk, amely főként annak köszönhető, hogy a 2016. évben az őstermelők felszólításával sokan teljesítették a bevallási kötelezettségüket, azonban a második féléves előleget a bevallást tevők egy része nem fizette meg december 31-ig, azt ismételt felhívást követően, 2017-ben teszik meg.

A 2016. év végén készült zárás alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata adóhatóságánál 86.404 ezer Ft adótartozás állt fenn. Ez a 307.292 ezer Ft éves nyitóállománnyal helyesbített előírás 28 %-a., a 2015. évben ez az arány 29% volt, így láthatjuk hogy sajnos összességében csak nagyon minimális javulást tapasztalhatunk.

A fennálló adóhátralék megoszlása magánszemélyek és jogi személyek között

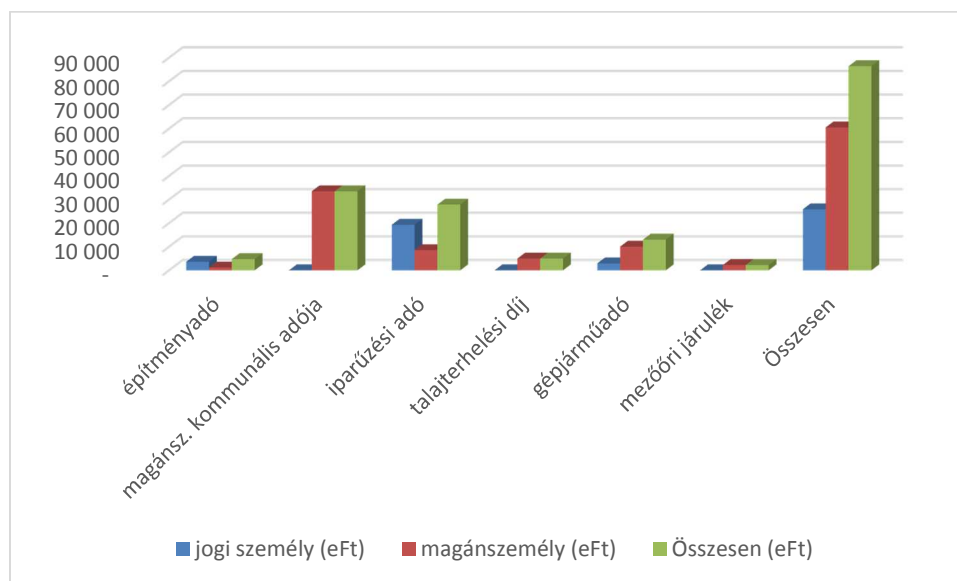
Az adótartozás magán- és nem magánszemélyek közötti megoszlását adónemenként az alábbi táblázat, összesítve pedig az utána következő diagram is részletezi. Az adatokból kiolvasható, hogy az adókötelezettséggel egyenes arányban a kintlévőségek is a magánszemély adózóknál vannak túlsúlyban.

A fennálló adóhátralék megoszlása magánszemélyek és jogi személyek között 2015.

Közhatalmi bevétel	jogi személy (eFt)	magánszemély (eFt)	Összesen (eFt)
építményadó	9 667	1 065	10 732
magánszemélyek kommunális adója	-	30 925	30 925
iparűzési adó	12 436	6 684	19 120
talajterhelési díj	-	5 815	5 815
gépjárműadó	1 161	9 617	10 778
mezőőri járulék	-	1 982	1 982
Összesen	23 264	56 088	79 352

A fennálló adóhátralék megoszlása magánszemélyek és jogi személyek között 2016.

Közhatalmi bevétel	jogi személy (eFt)	magánszemély (eFt)	Összesen (eFt)
építményadó	3.610	1.171	4.781
magánszemélyek kommunális adója	-	33.506	33.506
iparűzési adó	19.293	8.565	27.858
talajterhelési díj	-	4.983	4.983
gépjárműadó	2.965	10.038	13.003
mezőőri járulék	-	2.273	2.273
Összesen	25.868	60.536	86.404

A jogi és magánszemélyek adótartozásai

A végrehajtási tevékenységről és annak eredményességéről

Végrehajtási cselekmények az indokolt és sürgős eseteket tekintve ugyan folyamatosan és soron kívül történnek, de az éves rendszeresen ismétlődő adóhatósági feladatok rendjétől is függően az ilyen irányú feladatok tömegesen az év adott időszakaiban kerülnek sorra.

Egy nagyobb behajtási hullám a tavaszi befizetési határidők lejártát követő néhány héten belül kezdődik, a másik pedig az őszi befizetési határidő lejártát követően, jellemzően október hónapban.

2016. évben összesen **18.717** db (2015. év: 11.881 db) behajtásra irányuló cselekményt végeztek az adóügyi iroda dolgozói.

- Ebből legtöbb az ide sorolandó fizetési felhívások száma, összesen **16.800** db (2015. év: 10.600 db) fizetési felszólítás került kiküldésre az adózók részére.

- Ezt követi a bankszámlák ellen benyújtott hatósági átutalási megbízás (korábbi nevén: inkasszó), összesen **660** (2015. év: 637) adózó esetében.

- Munkabér letiltás **650** (2015. év: 309) adózó esetében, nyugdíjból történő letiltás **62** esetben került sorra.

- Gépjármű forgalomból történő kivonás kezdeményezése **245** esetben történt.

- Végrehajtási ügyben helyszíni szemle nem történt.

- **300** esetben nyilatkozattételre történő felhívás került kiküldésre, melyben a kivetendő adó megállapításához kértek be további adatokat az Adócsoport dolgozói.

Összegzés

Bár az önkormányzati adóhatóság igyekszik sokat tenni az adótartozások behajtása érdekében, az eljárás sikeressége nagyrészt nem az adóhatóságon múlik. Ahogy az adózói kör anyagi helyzete és fizetőképessége észrevehetően romlott az utóbbi időszakban, úgy válik egyre nehezebbé az adótartozás behajtása. Történik mindez annak ellenére, hogy egyre több időt és energiát kellett befektetni a végrehajtási tevékenységbe. A fizetési morál városunkban továbbra is rossznak mondható, bár valószínűsíthető, hogy az „*adó nem fizetést*” inkább a fizetéseképtelenség vagy nehéz anyagi helyzet okozza.

Az anyagi nehézségek ugyanúgy érintenek magánszemélyeket, mint társas vállalkozásokat. Ez utóbbiak jellemzően magasabb adófizetési kötelezettsége miatt az e részről eredő kiesések is érzékenyebben érintik a város költségvetését.

Sajnos a kényszer-végelszámolás és felszámolási eljárás alá kerülő társaságok száma is megugrott az utóbbi egy-két évben, a hátralékok ezen cégek adósságait is tartalmazzák.

Behajtási cselekményre ilyen esetekben nincs mód, a felszámoló felé bejelentett követeléseink megtérülésére pedig igen kicsi az esély.

A felszámolás alatt lévőkön túl vannak adózók, akik a tapasztalatok alapján tartósan fizetéseképtelenek, sem önként nem fizetnek, sem a végrehajtások nem vezetnek eredményre. Ide tartoznak azok az adózók is, akik címükön, székhelyükön elérhetetlenek, ismeretlen helyre (vagy magánszemélyek esetében külföldre) költöztek. Vannak vállalkozások, amelyek nem szűntek meg ugyan, de inaktív a vállalkozásuk, semmilyen tevékenységük, bevételük nincs,

számláikon pénzmozgás nincs. Adóalanyiságuk és adókötelezettségük ettől függetlenül folyamatos, hátralékaik is fennállnak.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámolót szíveskedjen megtárgyalni, és az alábbi határozati javaslatot jóváhagyni.

Határozati javaslat

...../2017. (III.30.) HÖ. sz. határozat

Hajdúhadház Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi adók alakulásáról, a hátralékok behajtására tett intézkedésekről szóló beszámolót az alábbi feladatok meghatározásával jóváhagyólag elfogadja.

Továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani az adótartozások behajtására, a végrehajtási tevékenység során valamennyi, az adóhatóság hatáskörébe tartozó eljárási lehetőséget ki kell használni annak érdekében, hogy az adótartozások összege csökkenjen. Különös figyelmet kell fordítani a 2017. évben a magánszemélyek kommunális adójának beszedésére.

Határidő: 2017.12.31

Felelős: jegyző

Hajdúhadház, 2017. március 22.

Tisztelettel:

dr. Kiss Katalin
jegyző

Az előterjesztést összeállította: Suhaj Enikő gazdasági iroda.vezető